

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoCsp/28/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5622201254
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5622201254.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu Mgr. Andreja Kekelyho a členov JUDr. Jany Urbanovej a JUDr. Vladimíra Topoľančíka, v spore navrhovateľiek: 1/ J. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXX, XXX XX X., 2/ J. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXX, XXX XX X., proti odporcovi: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený obchodnou spoločnosťou Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v konaní o odvolaní navrhovateľiek v rade 1/ a 2/ proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 21Csp/19/2022-176 zo dňa 09. augusta 2022, takto

rozhodol:

I. Uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 21Csp/19/2022-176 zo dňa 09. augusta 2022 potvrdzuje.

II. Navrhovateľky 1/ a 2/ sú povinné spoločne a nerozdielne nahradiť odporcovi trovy tohto odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením zamietol návrh navrhovateľiek 1/ a 2/ na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 18.04.2022, doručený súdu prvej inštancie dňa 19.04.2022 (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že odporca má voči navrhovateľkám 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania (vrátane trov odvolacieho konania o odvolaní navrhovateľiek z 12.05.2022 a ďalšieho konania súdu prvej inštancie) v plnom rozsahu, pričom o výške tejto náhrady rozhodne po právoplatnosti tohto uznesenia samostatným uznesením (výrok II.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia sú prvej inštancie uviedol, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa navrhovateľky domáhali voči odporcovi vydania neodkladného opatrenia, ktorým by bola odporcovi uložená povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva formou predaja na dražbe, priamym predajom akejkoľvek tretej osobe, predajom formou verejnej obchodnej súťaže ako aj prenajatím nehnuteľností (ani jej časti) podľa: zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam na základe: Zmluva o úvere č.0571661 8 01 zo dňa 04.02.2014 a Zmluva o úvere č.0572393 7 01 zo dňa 15.04.2014 a zo Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 15.04.2014 na: rodinný dom zapísaný na liste vlastníctva č.XXX, vedenom Okresným úradom, katastrálny odbor Liptovský Mikuláš, okres I. T., obec X., v katastrálnom území X., so súpisným číslom XXX, ktorý je postavený na parcele KN-C č. 375/1, hospodársku budovu bez súp. č. postavenú na parcele č. 375/2, na pozemky: parcela č. 375/1 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 114 m², parcela č. 375/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 77 m², parcela č. 375/3 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 217 m², parcela č. 375/4 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 12 m², parcela č. 376 - záhrada o výmere 90 m², vo vlastníctve navrhovateľky 1/, spoluvlastnícky podiel 1/1, pokiaľ odporcovi neprizná nárok zo Zmluvy o úvere č.0571661 801 zo dňa 04.02.2014 a Zmluvy o úvere č.0572393 7 01 zo dňa 15.04.2014 príslušný súd, a to až do právoplatného ukončenia konania vo veci samej. Zároveň navrhli, aby súd uložil navrhovateľkám povinnosť podať v lehote 60 dní od právoplatnosti uznesenia o nariadení neodkladného

opatrenia návrh na začatie konania vo veci samej - žalobu o určenie neplatnosti zmluvy o úvere č. 0571661801 zo 04.02.2014 a zmluvy o úvere č. 0572393701 zo dňa 15.04.2014, ako aj zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 15.04.2014 uzatvorenej medzi navrhovateľkami a právnym predchodcom odporcu.

3. Uznesením č. k. 21Csp/19/2022-51 zo dňa 29.04.2022 súd návrh navrhovateľiek na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Proti uvedenému rozhodnutiu podali navrhovateľky odvolanie, na základe ktorého odvolací súd toto rozhodnutie uznesením spis. zn. 6CoCsp/15/2022 zo dňa 20.07.2022 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom dôvodom zakladajúcim potrebu postupu podľa § 391 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“) bola skutočnosť, že po vydaní uznesenia súdu prvej inštancie (29.04.2022) došlo dňa 13.05.2022 k vykonaniu dobrovoľnej dražby na dotknuté nehnuteľnosti, avšak na uvedenú skutočnosť odvolací súd v zmysle ust. § 329 ods. 2 CSP nemohol v danom štádiu konania prihliadať.

4. Pri opätovnom zisťovaní skutkového stavu vo veci mal súd prvej inštancie osvedčené, že na LV č. XXX, katastrálne územie X., okres I. T. je na výpise z LV zo dňa 09.08.2022 ako vlastník nehnuteľností uvedených na tomto liste vlastníctva (pozemkov registra „C“ parcela č. 375/1, 375/2, 375/3, 375/4 a 376, ako aj stavby rodinného domu súp. č. XXX, postavenej na pozemku registra „C“ parcela č. 375/1 a hospodárskej budovy bez súp. č., postavenej na pozemku registra „C“ parcela č. 373/2) vedený T. R. v podiele 1/1, a to titulom osvedčenia o dobrovoľnej dražbe N 123/2022, Nz 13395/2022, NCRIs 13804/2022 z 13. 5. 2022, Z-2338/2022, pvz 279/22. Súd prvej inštancie mal k dispozícii zo spisu spis. zn. 21C/41/2021 (postup podľa § 295 CSP) zmluvu o úvere č. 0782846405 zo dňa 15.04.2014 uzatvorenú medzi právnym predchodcom odporcu a navrhovateľkami, v zmysle ktorej na preklopenie obdobia, kým dlžník splní všetky podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru poskytne veriteľ dlžníkovi medziúver pod č. 0782846106 vo výške 33.300,- eur, pričom pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok, ako aj všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby sa medziúver zúčtuje bez osobitnej dohody s nasporenou sumou na účte stavebného sporenia, čím sa medziúver zmení na stavebný úver pod č. 0782846405 vo výške cca. 19.557,43 eur. Dlžník sa zaviazal veriteľovi zaplatiť úverovú pohľadávku aj s jej príslušenstvom v lehote a spôsobom dohodnutým v tejto zmluve ako aj dodržať aj ostatné podmienky obsiahnuté v tejto zmluve. Účastníci zmluvy si dojednali úrokovú sadzbu medziúveru vo zvýhodnenej sadzbe pre prvý rok vo výške 2,39 % ročne a úrokovú sadzbu medziúveru po uplynutí doby zvýhodnenia pre druhý až piaty rok vo výške 5,39 % ročne. Výška mesačnej splátky úrokov z medziúveru pre prvý rok bola stanovená v sume 66,33 eur a výška mesačnej splátky úrokov z medziúveru po uplynutí doby zvýhodnenia, t. j. pre druhý až piaty rok bola dojednaná v sume 149,58 eur, pričom splatnosť splátok úroku z medziúveru bola dojednaná k 15. dňu v mesiaci. Výška mesačného vkladu, ktorý bol povinný dlžník podľa zmluvy realizovať na účet zmluvy o stavebnom sporení bola dojednaná v sume 50,02 eur s tým, že splatnosť tohto vkladu je k 15. dňu v mesiaci a počet mesačných vkladov, ktoré je potrebné uskutočniť na splnenie podmienky pridelenia cieľovej sumy bol stanovený číslom 239. Úroková sadzba stavebného úveru bola dojednaná vo výške 4,70 % ročne a výška mesačnej splátky vrátane úrokov stavebného úveru v sume 199,60 eur, pričom splatnosť splátok stavebného úveru bola dojednaná k 15. dňu v mesiaci. Úroková sadzba úroku z omeškania z omeškaných splátok úrokov z medziúveru, ako aj úroková sadzba úroku z omeškania z omeškaných splátok stavebného úveru bola dojednaná maximálne vo výške ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva v závislosti od aktuálnej výšky základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky. Za účelom zabezpečenia celkovej pohľadávky veriteľa bolo dojednané, že bude uzatvorená zmluva o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok a mandátna zmluva. Zo zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok a mandátnej zmluvy zo dňa 15.04.2014 mal súd prvej inštancie osvedčené, že právny predchodca záložného veriteľa (L. U. U., a. s.) ako záložný veriteľ a Ing. N. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX/X, X., Ing. T. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX a O. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX ako záložcovia uzatvorili zmluvu, predmetom ktorej bolo zriadenie záložného práva na zabezpečenie zaplatenia pohľadávky a jej príslušenstva (istiny úveru spolu s úrokmi z omeškania a poplatkami a nákladmi a poplatkami súvisiacimi s realizáciou záložného práva a s vymáhaním pohľadávky) vzniknutej z úveru poskytnutého na základe zmluvy o stavebnom úvere, resp. zmluvy o úvere a stavebnom úvere, resp. zmluvy o mimoriadnom úvere a stavebnom medziúvere č. 0782846405 a 0782846106 zo dňa 15.04.2014, uzatvorenej medzi L. U. U., a. s. ako veriteľom a stavebným sporiteľom - dlžníkom (navrhovateľkou 1/) V záložnej zmluve bolo tiež špecifikované, že výška úveru poskytnutého veriteľom predstavuje sumu 33.300,- eur, pričom uvedení traja záložcovia prehlásili, že sú spoluvlastníkmi (každý z nich v rozsahu 1/3) nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, k. ú. X.. Súd prvej inštancie mal k dispozícii aj oznámenie o dražbe č. 26/2022 z ktorého vyplynulo, že spoločnosť U9, a. s. ako dražobník oprávnený na výkon dobrovoľných dražieb podľa

zákona o dobrovoľných dražbách zverejnil na základe návrhu záložného veriteľa oznámenie o dražbe s dátumom konania 13.05.2022, ktorej predmetom majú byť nehnuteľnosti uvedené na LV č. XXX, k. ú. X.. Z tohto oznámenia tiež vyplynulo, že hodnota predmetu dražby bola zistená znaleckým posudkom č. 26/2022, ktorý vypracoval Ing. Ľubomír Rajnoha, znalec v odbore stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností, pozemné stavby, s dátumom vypracovania znaleckého posudku dňa 08.03.2022, vo výške 65.600,- eur, ktorá suma mala podľa tohto oznámenia predstavovať súčasne aj najnižšie podanie. Z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 10.04.2018 vyplynulo, že právny predchodca záložného veriteľa vyhlásil zosplatenie úveru zo zmluvy o úvere zo dňa 04.02.2014. Z oznámenia o začatí výkonu záložného práva zo dňa 25.10.2018 mal súd prvej inštancie osvedčené, že uvedené oznámenie sa týka zmluvy o úvere zo dňa 15.04.2014 a v rámci nej zmluvy o stavebnom sporení č. 0782846405 a zmluvy o medziúvere č. 0782846196. Z oznámenia právneho predchodcu záložného veriteľa adresovaného navrhovateľke 1/ zase vyplynulo, že záložný veriteľ písomne vyhotovil svoje oznámenie pre navrhovateľku 1/ o postúpení pohľadávky v jej prípade, t. j. zo zmluvy o medziúvere č. 0782846106 v prospech záložného veriteľa (EOS KSI Slovensko, s. r. o.), a to na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 01.10.2020. Z časti 2 zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok a mandátnej zmluvy zo dňa 15.04.2014 vyplynulo pre potreby rozhodnutia o navrhovanom neodkladnom opatrení, že záložcovia ako mandanti poverili a zároveň splnomocnili záložného veriteľa ako mandatára, aby na ich účet uskutočnil za odplatu 1,- euro všetky úkony potrebné a nevyhnutné na výkon záložného práva podľa tejto zmluvy a aby v jeho mene urobil všetky úkony potrebné na prevod vlastníctva k predmetu záložného práva na tretiu osobu. Tiež bolo dojednané, že záložca ako mandant nie je oprávnený vypovedať túto mandátну zmluvu počas trvania pohľadávky záložného veriteľa, a práva a povinnosti z tejto mandátnej zmluvy mali prejsť na dediča záložcu, resp. jeho právnych nástupcov. Súd prvej inštancie sa oboznámil aj s obsahom notárskej zápisnice č. N 123/2022, Nz 13395/2022, NCRIs 13804/2022, napísanej notárom JUDr. Rastislavom Demeterom, so sídlom v L., O. XXXX/X zo dňa 13.05.2022, z ktorej vyplynulo, že dňa 13.05.2022 sa konala dobrovoľná dražba, ktorej predmetom boli vyššie uvedené nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, k. ú. X., pričom cena dosiahnutá vydražením bola 79.100,- eur a vydražiteľom sa stal T. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. T. - L., V. XXX/X.

5. Citujúc ust. § 324 ods. 2, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1 a § 329 ods. 1 CSP a § 151md ods. 1 písm. i) zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) pristúpil súd prvej inštancie k vyhodnoteniu osvedčeného skutkového stavu. Vzhľadom na to, že v čase ďalšieho rozhodovania súdu prvej inštancie o podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 18.04.2022 bolo osvedčené, že predmetné nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX, k. ú. X. už boli vydražené na dobrovoľnej dražbe konanej dňa 13.05.2021, súd prvej inštancie, viazaný podľa ust. § 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) právnym názorom odvolacieho súdu, dospel k záveru, že týmto výkonom záložného práva došlo podľa ust. § 151md ods. 1 písm. i) OZ k zániku záložného práva záložného veriteľa (odporcu), čím tento prišiel o pasívnu vecnú legitimitáciu v tomto konaní, na základe čoho súd prvej inštancie podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa ust. § 328 ods. 1 CSP zamietol.

6. O trovách konania na súde prvej inštancie, ako aj predchádzajúceho odvolacieho konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že odporcovi ako úspešnej procesnej strane priznal nárok na ich náhradu voči navrhovateľkám, ktoré v súvislosti s podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia úspech nemali, s tým, že o výške náhrady rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, vydaným súdnym úradníkom (§ 262 ods. 2 CSP).

7. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľky 1/ a 2/, ktoré sa domáhali jeho zrušenia.

8. Navrhovateľky sa nestotožnili s procesným postupom a ani s následným rozhodnutím súdu prvej inštancie. Uviedli, že v rámci konania predložili viaceré návrhy (napr. „navrhujeme, aby súd trval na dôkaznom preskúmaní vzájomne vykonaných plnení medzi odporcom a navrhovateľkou 1/...“, „navrhujeme, aby súd vyzval odporcu k predloženiu vyhlásenia pravosti výšky a splatnosti pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva...“) predložené za účelom zistenia vzájomných finančných plnení sporových strán, pričom o preverení uvedeného neboli zo strany súdu informované. V rámci podaného odvolania poukázali na Správu dražobnej spoločnosti o výkone záložného práva zo dňa 23.08.2022, z ktorej malo podľa záverov navrhovateľiek vyplynúť, že zo sumy dosiahnutej dražbou 79.100,- eur bola pre navrhovateľa dražby dňa 27.05.2022 poukázaná suma 36.611,96 eur, dražobná spoločnosť si ponechala sumu 9.536,11 eur a zostávajúca suma nebola vysporiadaná. Značnú časť odvolacej argumentácie venovali navrhovateľky otázke (ne)platnosti spornej pohľadávky (úverová

zmluva zo dňa 15.04.2014), resp. jej bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Vo vzťahu k rozhodnutiu súdu o trovách konania navrhovali na daný prípad aplikovať ust. § 257 CSP a z dôvodov hodných osobitného zreteľa nezaviazat' navrhovateľky v povinnosti náhrady trov odporcovi. Dôvodnosť takéhoto postupu pri rozhodovaní o trovách konania odôvodňovali skutkovými okolnosťami prejednávanej veci, ako aj prípadným dopadom na samotné navrhovateľky. Odvolateľky ďalej namietali napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie pre rozpor s čl. 2, 3 základných princípov CSP, neúplné a nesprávne odôvodnenie rozhodnutia v rozpore s § 220 CSP, ako aj pre zásah do základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR či čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

9. Odporca k podanému odvolaniu uviedol, že záložné právo v danom prípade zaniklo podľa ust. § 151md písm. i) OZ vykonaním a s prihliadnutím na zánik záložného práva nemôže ďalej existovať potreba bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu, ktorej sa navrhovateľky domáhali. Odvolanie navrhovateľiek považoval za zmatečné, pričom sa nestotožnil s ich názorom na možnosť rozhodnutia o trovách konania podľa ust. § 257 CSP pre nesplnenie podmienok na takýto postup súdu.

10. Odvolateľky v rámci odvolacej dupliky zotrvali na svojich záveroch o potrebe aplikácie ust.

§ 257 CSP na rozhodnutie o trovách konania, pričom de facto zopakovali svoju predchádzajúcu odvolaciu argumentáciu.

11. Súdu bola doručená odvolacia duplika odporcu, ktorý rovnako zotrval na svojej argumentácii o nemožnosti postupu súdu podľa ust. § 257 CSP pre absenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa vo vedenom spore.

12. V rámci odvolacieho konania boli zo strany navrhovateľiek doručené viaceré podania, týkajúce sa iných súdnych konaní, v ktorých navrhovateľky vystupujú ako sporová strana. Iné relevantné podania sporových strán v tomto odvolacom konaní odvolaciemu súdu predložené neboli.

13. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie navrhovateľiek 1/ a 2/ bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný [§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP] a oprávneným subjektom (§ 359 CSP) - navrhovateľkami 1/ a 2/, v neprospech ktorých bolo rozhodnuté, preskúmal odvolaním navrhovateľiek 1/ a 2/ napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a viazaný odvolacími dôvodmi podľa ust. § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 378 ods. 1 v spojení s § 329 ods. 1 CSP) uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu podľa ust. § 387 ods. CSP ako vecne správne potvrdil.

14. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, pre rozhodnutie o návrhu navrhovateľiek 1/ a 2/ na nariadenie neodkladného opatrenia, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 v spojení s ust.

§ 234 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

15. Vo všeobecnosti odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že je v zmysle ust. § 380 CSP viazaný odvolacími dôvodmi (ods. 1), s výnimkou väd týkajúcich sa podmienok konania, na ktoré je povinný prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (ods. 2). Z tohto vyplýva, že na iné pochybenia súdu prvej inštancie, mimo tých, ktoré namietol odvolateľ v odvolacej lehote, ktoré by inak mohli byť v zmysle ust. § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, prihliadať nemôže, aj keď by takéto pochybenia zistil.

16. Na doplnenie považoval odvolací súd za nevyhnutné reagovať na odvolacie námietky navrhovateľiek 1/ a 2/ formulované v podanom opravnom prostriedku, pričom sa v zmysle princípu neúplnej apelácie nezaoberal inými prípadnými pochybeniami súdu prvej inštancie.

17. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že rozhodným dôvodom zamietnutia návrhu navrhovateľiek 1/ a 2/ na nariadenie neodkladného opatrenia bola skutočnosť, že odporcom už bolo sporné záložné právo k predmetným nehnuteľnostiam (evidovaným na LV č. XXX, k. ú. X., obec X., okres I. T.) vykonané, a to predajom predmetných nehnuteľností na dražbe dňa 13.05.2022.

18. Ako už odvolací súd konštatoval vo svojom prvom rozhodnutí v posudzovanej veci, pokiaľ došlo záložným veriteľom k výkonu záložného práva, záložné právo podľa ust. § 151md ods. 1 písm. i) OZ zaniká, a teda odporca ako záložný veriteľ už nemôže záložné právo vykonať. Uvedená skutočnosť tak zásadne určuje vecnú legitimitáciu odporcu v danom konaní. Vecná legitimitácia vyjadruje postavenie strany sporu v hmotnoprávnom vzťahu. Toto postavenie môže byť dvojaké. Strana sporu, ktorá je nositeľom tvrdeného hmotného práva alebo oprávnenia (ak je žalobcom/navrhovateľom), má aktívnu vecnú legitimitáciu. Strana sporu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu vecnú legitimitáciu. Vecná legitimitácia sa na začiatku konania tvrdí. Ak sa (vykonaným dokazovaním)

preukáže, že žalobcovi (navrhovateľovi) patrí uplatňované právo alebo ochrana záujmu, súd žalobe/návrhu vyhovie (žalobca/navrhovateľ má aktívnu vecnú legitímáciu) a naopak, ak sa nepreukáže, že žalobcovi (navrhovateľovi) nepatrí uplatňované právo alebo ochrana záujmu, súd žalobu/návrh bez ďalšieho zamietne (žalobca/navrhovateľ nemá aktívnu vecnú legitímáciu). Pri preukázaní aktívnej vecnej legitímácie žalobcu (navrhovateľa) však súd môže žalobe/návrhu vyhovieť len vtedy, ak žalobca (navrhovateľ) zároveň žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Ak sa to v konaní (vykonaným dokazovaním) nepreukáže, súd žalobu/návrh zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného (odporcu). V posudzovanej veci tak výkonom záložného práva odporcu došlo k jeho zániku a odporcu už nie je objektívne možné uložiť návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia žiadanú povinnosť zdržať sa výkonu sporného záložného práva.

19. V kontexte predmetu posudzovanej veci, teda uloženia povinnosti odporcovi zdržať sa výkonu sporného záložného práva, bola potom bez právneho významu námietka navrhovateľiek 1/ a 2/ ohľadom spornosti pohľadávky odporcu, ktorá bola zabezpečená sporným záložným právom a ku ktorej uspokojeniu malo dôjsť jeho výkonom. V tejto súvislosti bolo zjavne nadbytočné zaoberať sa otázkou vzájomných plnení poskytnutých účastníkmi dotknutej úverovej zmluvy, ako aj otázkou prijateľnosti jej niektorých zmluvných podmienok a otázkou prípadnej bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru a vykonať s týmto spojené dokazovanie a zisťovania navrhované navrhovateľkami 1/ a 2/. Pokiaľ totiž už došlo k výkonu sporného záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam predajom predmetných nehnuteľností na dražbe podľa zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov, neplatnosť dražby môže osoba, ktorá tvrdí, že tým bola dotknutá na svojich právach, uplatniť osobitnou žalobou podľa ust. § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. Otázkou neplatnosti/platnosti dražby však nie je súd oprávnený riešiť ako prejudiciálnu otázku, teda v inom konaní ako v konaní o žalobe o určenie neplatnosti dražby (k tomu napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 3Cdo/186/2010 zo dňa 01.01.2011). Rovnako tak bola s ohľadom na predmet konania (uloženie povinnosti odporcovi zdržať sa výkonu záložného práva) zjavne neopodstatnená aj námietka navrhovateľiek 1/ a 2/ týkajúca sa rozdelenia výťažku dražby.

20. Pokiaľ navrhovateľky 1/ a 2/ namietali, že súd prvej inštancie nedal stranám predbežné právne posúdenie, odvolací súd zdôrazňuje, že neodkladné opatrenie je právnym inštitútom, účelom ktorého je rýchla úprava právnych vzťahov medzi stranami sporu alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte nevykonateľného alebo očakávaného súdneho rozhodnutia. Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je to, aby bolo navrhovateľom neodkladného opatrenia tvrdené a osvedčené, že tu existuje určité právo, resp. právny vzťah medzi stranami a že je potrebné, aby došlo k bezodkladnej úprave pomerov medzi stranami, ktorá môže byť dočasná, alebo aj trvalá. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia teda je, aby boli osvedčené základné skutočnosti umožňujúce súdu prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Ako vyplýva z účelu neodkladného opatrenia, súd pred jeho nariadením nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej. Dokazovanie pred rozhodnutím o návrhu na neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní, ale podľa teórie civilného procesného práva má povahu osvedčovania (§ 326 ods. 1 CSP, viď osobitná časť dôvodovej správy k CSP). Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa totiž nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré majú byť predmetom nariadeného neodkladného opatrenia. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania teda znamená, že súd na základe stranou produkovaných dôkazných prostriedkov (spravidla len na podklade listín) zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Povinnosť súdu poskytnúť stranám predbežné právne posúdenie veci je daná ust. § 181 ods. 2 CSP. Keďže súd môže o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodnúť v zmysle ust. § 329 ods. 1 CSP aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania, logicky nie je povinný aj s ohľadom na uvedený charakter konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uvádzať stranám svoje predbežné právne posúdenie. V nadväznosti na uvedené bola tak nedôvodná aj odvolacia námietka navrhovateľiek 1/ a 2/ o neposkytnutí predbežného právneho posúdenia zo strany súdu prvej inštancie. Namietaným spôsobom tak nemohlo dôjsť k nesprávnemu procesnému postupu súdu prvej inštancie, ktorý by mal za následok znemožnenie uplatňovania procesných práv navrhovateľiek [§ 365 ods. 1 písm. b) CSP].

21. V súvislosti s odvolacími námietkami odvolací súd súčasne zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (uznesenie Ústavného súdu SR spis. zn. IV.ÚS 252/2004 zo dňa 31.08.2004), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade

s jej požiadavkami (uznesenie Ústavného súdu SR spis. zn. I.ÚS 50/2004 zo dňa 03.03.2004). Do obsahu základného práva podľa ust. čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa ust. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (uznesenia Ústavného súdu SR spis. zn. II. ÚS 3/1997 zo dňa 19.03.1997 a spis. zn. II. ÚS 251/2003 zo dňa 17.12.2003). Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania, rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdov (§ 185 ods. 1 CSP), a nie strán sporu.

22. Poukazujúc na doposiaľ uvedené bolo pre rozhodnutie súdu o návrhu navrhovateľiek na nariadenie neodkladného opatrenia postačujúce a zároveň rozhodujúce, že odporca už vykonal sporné záložné právo a nebolo mu tak možné uložiť povinnosť zdržať sa jeho výkonu. Preto odvolací súd musel už bez ďalšieho konštatovať vecnú správnosť napadnutého uznesenia.

23. Navrhovateľky sa podaným odvolaním dožadovali tiež zmeny napadnutého rozhodnutia vo výroku o nároku na náhradu trov konania, keď žiadali, aby odvolací súd odporcovi v zmysle ust. § 257 CSP náhradu trov konania nepriznal. Túto svoju námietku navrhovateľky zásadne odôvodnili len všeobecnými tvrdeniami o úžernických praktikách odporcu, nimi namietanou spornosťou zmluvnej pohľadávky, ktorá bola zabezpečená sporným záložným právom, ďalej svojim postavením spotrebiteľa a nesúrodou citáciou ustanovení právnych predpisov a súdnych rozhodnutí.

24. Odvolací súd považuje na tomto mieste za potrebné uviesť, že určujúcou pre rozhodnutie súdu o trovách konania je zásada úspechu v konaní, ktorá platí aj v prípade spotrebiteľských sporov (§ 290 CSP). Ust. § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok sporu podľa ust. § 255 CSP. Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, len ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Znamená to, že súd nemusí zaviazat' procesne neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania protistrane. Použitie tohoto ustanovenia preto negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohoto dôvodu musí aplikácia daného zákonného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať výsostne výnimočný charakter. Zákon dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax, dnes už ustálenú, pričom ust. § 257 CSP nemožno považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie. Toto ustanovenie nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľné kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Takéto okolnosti však musia byť v konaní preukázané, pričom nie je povinnosťou procesného súdu takéto okolnosti zisťovať ex off. Strana zároveň nemá právo, aby procesný súd v každom jednotlivom prípade skúmal prípadné naplnenie podmienok pre rozhodnutie podľa ust. § 257 CSP. Ani postavenie spotrebiteľa v spotrebiteľskom spore tak nie je samo o sebe dôvodom pre rozhodnutie súdu podľa ust. § 257 CSP, v zmysle ktorého by tak úspešnému dodávateľovi súd proti neúspešnému spotrebiteľovi nepriznal náhradu trov konania. Na tomto nemení nič ani skutočnosť, že spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu je v zmysle ust.

§ 4 ods. 2 písm. v) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov oslobodený od platenia súdneho poplatku.

25. Navrhovateľky 1/ a 2/ v podanom odvolaní zásadne neuviedli žiadnu skutkovú okolnosť, ktorú by bolo možné vyhodnotiť ako dôvod hodný osobitného zreteľa podľa ust. § 257 CSP. Pokiaľ navrhovateľky za takúto skutkovú okolnosť považovali nimi namietané právne posúdenie existencie zabezpečovanej pohľadávky, odvolací súd poukazuje na to, že v posudzovanom prípade bola táto okolnosť bez akéhokoľvek významu pre rozhodnutie súdu, keďže dôvodom zamietnutia ich návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bola už vyššie konštatovaný nedostatok vecnej legitimácie odporcu.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené tak bolo vecne správne aj rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie, ako aj predchádzajúceho odvolacieho konania (§ 296 ods. 3 CSP).

27. V nadväznosti na doposiaľ uvedené tak odvolací súd, konštatujúc nedôvodnosť odvolania navrhovateľiek 1/ a 2/, napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne právne potvrdil.

28. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 262 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a ust. § 396 ods. 1 CSP tak, že odporcovi ako úspešnej procesnej strane v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v rozsahu 100 % proti navrhovateľkám 1/ a 2/, ktoré v odvolacom konaní úspech nemali. Odvodene od dôvodov rozhodnutia o odvolaní navrhovateľiek 1/ a 2/ nemal odvolací súd preukázané dôvody podľa ust. § 257 CSP ani pre rozhodnutie o trovách odvolacieho konania.

29. O výške náhrady trov konania na súde prvej inštancie, ako aj odvolacieho konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súdny úradník súdu prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

30. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) [§ 421 ods. 2 CSP].

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) [§ 422 ods. 1 CSP].

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) [§ 428 CSP].

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).